

ОБЩИНА ВАРНА
Рег.№: ОС24000247ВН
Дата: 01.04.2024

ДО ОБЩИНА ВАРНА,
ПК "НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ",
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - ВАРНА

ПК "Наука и образование"

01.04.2024

ПИСМО ЗА ПОДКРЕПА

Относно: ~~Подкрепа~~ на авторски колектив Яни Янев и Светлозар Попов – кандидати за наградата "Варна" в сферата на науката и висшето образование, категория "Колективна награда в научна област „Хуманитарни науки“, за монографията „Договорното начало на българската държавност V-VII век“, част I

Уважаема госпожо председател,

Уважаеми членове на комисията,

Подкрепям удостояването на посочения авторския колектив с награда „Варна“ за разработване на монографично изследване със заглавие „Договорното начало на българската държавност V-VII век“, Част I. Правноприемник ли е Исперихова България на териториалните права по договора от 448 г. между Източната римска империя и Хунската империя ?

Темата на труда поставя на разискване един малко проучен както от историческата, така и от правната наука период от българската история, свързан с процеса на възникване на българската държавност, а именно времето преди създаването на Исперихова България. Изследването има редица достойнства – широта на погледа върху историческите източници и тяхната интерпретация, детайлно обсъждане на редица спорни в историческата наука въпроси, съчетаване на юридическия и историческия подход в търсене на истината, което е необходимо за такова научно занимание. Мога да подчертая интересния изследователски подход – използване на юридическия подход при анализа на исторически факти, за да се дадат аргументи и да се достигне до съответни заключения.

Прави впечатление задълбоченото отношение на авторите към различни исторически хипотези, за да достигнат до отговори с висока степен на достоверност. Специално трябва да отбележа приносът към историята на българската държава и право, по

и към международното публично право по проблема за правоприемството в контекста на наложените се през този исторически период правни обичаи, уреждащи външните отношения между преддържавни образувания, племенни обединения и държави. Различната степен на обществено развитие и особеностите на формиращите се през тогавашната епоха обществени структури обуславят съществуващите отношения и правния им израз.

Измежду съществените достойнства на предлагания за отличаване монографичен труд е начинът на поднасяне на материята в динамичен, образен, достъпен и приобщаващ читателите стил. Това прави сравнително сухата материя на правото едновременно достъпна и увлекателна, без да става за сметка на научните достойнства на изследването. Тази констатация намира потвърждение и в приложените към изследването отзиви от авторитетни учени при обсъждане на монографията в академичната общност на ВСУ „Черноризец Храбър“, преди нейното издаване като книга. Във връзка с това обсъждане съм дал становище, в което се съдържат конкретни аргументи за качествата на изследването.

Държа да отбележа, че действията, предмет на проучването, в голямата си част се развиват на територията на Североизточна България и около древния Одесос, което също е аргумент за кандидатстване именно за наградата „Варна“. Конкретно свидетелство за това намираме още в раздел II „Въведение. Предмет на изследване“, с. 8, където авторите започват изложението си с цитати от древните хронисти Теофан Изповедник и Патриарх Никифор, които след описанието на събитията от бляскавата победа на Кан Исперих при устието на р. Дунав казват, че преследвайки бягащите ромей, войските на българите стигнали до тъй наречената Варна, близо до Одесос.

С представените мотиви подкрепям предложението за награда „Варна“ колективен труд „Договорното начало на българската държавност V-VII век“, Част I Правоприемник ли е Исперихова България на териториалните права по договора от 448 г. между Източната римска империя и Хунската империя? Убеден съм, че той допринася за познанието на важна за историята на българската държава тема, разработена на високо ниво, което отговаря на критериите за удостояването с тази почетна награда.

26.03.2024 г.

С уважение:

(проф. д-р Янаки Стоилов)